

KOMISIJA SKUPŠČINE REPUBLIKE SLOVENIJE

ZA USTAVNA VPRAŠANJA

36. seja

19. junija 1991

Seja se je pričela ob 9.15 uri.

Predsednik France Bučar: Začenjam sejo, na kateri bi razpravljali o ustavnem amandmaju C. Tu gre za vprašanje postopka. Moramo se najprej zmeniti o postopku. Če bomo prišli do skupnega stališča, potem se moramo zmeniti. Obstajajo dve možnosti, da ta amandma smatramo kot rezultat usklajevanja med zbori, kar bi seveda morali v takem primeru zbori izvoliti skupno komisijo, ki je kot rezultat svojih prizadevanj dala osnutek tega amandmaja. To je ena možnost.

Druga možnost pa je, da smatramo to kot popolnoma nov postopek, pri čemer bi morali vsa hipotetično smatrati, da je javna razprava dejansko trajala vse do sedaj in da je na podlagi tega tako ugotovljenega stanja, komisija ponovno razpravljala o stvari in je modificirala svoj predlog. V takem primeru bi morali zbori najprej ta predlog sprejeti kot osnutek, na kar se ponovno sestane ustavna komisija, čeprav formalno, za minimalen čas, da samo ugotovi da se zbori strinjajo in potem lahko gre v sprejetje. Možnosti sta obe, za kaj se boste odločili. So kakšni predlogi? Ali je tu kakšen predsednik zborov? Nobenega. Ja, pardon, vi ste tu. Kaj smatrate na stanje v zborih za bolj primerno ozirna ustrezno, čisto iz pragmatičnega vidika.

Ivan Bizjak: Torej zanesljivo bi bilo preprosteje zadevo reševati na način usklajevanja, se pravi, da obravnavamo tisto točko naprej, ki smo jo že imeli na dnevnem redu. To povsem, kar zadeva samo proceduro. (Bučar: Če semem skočiti. Pri

čemer bi morala usklajevalna komisija tudi prečati, da je ponovno razpravljala o stvari skupaj z ustavno komisijo.) Ta del je potem vsebinski, ker kljub temu se moramo zavedati, da smo dodali grb in o tem je prav, da se ustavna komisija izreče. To ni vezano samo na proceduro. Procedura bi bila pa sigurno enostavnejša in po eni strani tudi logična. Če gremo kar z usklajevanjem.

Fredsednik France Bučar: Če smatrate, je to bistvena razširitev. Pravzaprav je, ker govorimo tudi o grbu in moramo iti ponovno v nov samostojni predlog. V takem primeru bi se lahko sklicevali na to, da je to rezultat dolgotrajajoče javne razprave in da na podlagi tega komisija predstavlja predlog zborom kot osnutek o katerem naj razpravljajo. En kot drug predlog imata svoje dobre in slabe strani. Prosim.

Ivan Bizjak: Jaz samo sprašujem. Verjetno je potem treba, da ustavna komisija umakne tisti predlog. (Bučar: Saj pravim, to itak ugotovimo, da ni bil sprejet.) To pa mislim, da ne bi bilo dobro. Prvič zato, ker je bil v enem zboru sprejet. Drugič, pa ne bi bilo dobro zaradi tega, ker če ni bil sprejet, potem nas ustava zavezuje koliko časa ne smemo iste stvari predlagati. Tako da ne bi formalno padli v kakšno past.

Fredsednik France Bučar: Isti predlog. To je samo nekaj drugega. To ste samo ugotovili, da ne moremo iti po starem postopku, ker gre za nov, drugačne predlog. Torej, ima še kdo kakšno mnenje.

Tone Peršak: Mislim, da glede na to, da gre v bistvu tudi pri zastavi za drugačen predlog. Tudi v tem segmentu ne gre za ponovljen predlog ali za dodatek grba ampak je tudi ta del spremenjen, da v bistvu gre za nov predlog. In zdi se mi ta druga pot bolj primerna in tudi če pomislim, kako čisto glede na

racionalnost. Mi imamo sejo, bomo osnutek sprejeli in bomo to fazo že opravili do zbora. Potem je dejansko samo še. Tako da se mi zdi racionalnejši ta drugi del.

Predsednik France Bučar: Osnutek morajo sprejeti zbori. Jaz vas na to opozarjam, da ne bi bilo kakšnih pomislekov iz formalno pravne plati. Če osnutek zbori sprejmejo, potem mora iti osnutek najprej v javno razpravo. Ali lahko smatramo, da je javna razprava od vsega tistega časa trajala. Ali lahko komisija sprejme tako stališče in na njem vztraja. Defakto je bila.

Zvone Žagar: Mislim, da bi bilo boljše če začnemo s formuliranjem predloga in potem odločamo o proceduri, ker ne vemo še, kakšen predlog bo. Od predloga je odvisno kakšna je procedura in če bo predlog osnovni, kot je bil na začetku, brez dopolnitve o grbu, potem je nekaj drugega kot če bo dopolnjen z grbom.

Predsednik France Bučar: Jaz tega argumenta ne bi akceptiral, ker potem pomeni, da tudi zastave ne moremo imeti. Jaz predlagam, da glasujemo o tem. Ali stojimo na takem stališču in ga je ustavna komisija tudi pripravljena zagovarjati. Če to damo ven kot nov osnutek. Formalno-pravno mora iti ta osnutek v javno razpravo. Ali komisija lahko brani stališče in ga je tudi pripravljena braniti, da dejansko razprava traja že ves čas več ali manj. Delno o ustavi, delno o grbu, bil je tudi razpis. Želi še kdo razpravljati?

Ciril Ribičič: Danes je mišljeno, da bi samo kot osnutek sprejeli zbori.

Predsednik France Bučar: Sprejeli kot osnutek, potem se lahko takoj neposredno sestane ustavna komisija, ugotovi da je osnutek sprejet in gre lahko potem v sprejem.

Ciril Ribičič: Mi smo kar zadeva zastave pripeljali

postopek do končnega odločanja, ne samo do osnutka. Res je, da je tam stvar padla ampak. Mi smo prišli do faze. Tam grb neposredni ni bil umešan, bili smo že pri zadnji fazi. Če bi se šlo na osnutek, bi bilo smiselno nekaj dni nameniti razpravi. Če se gre na obe fazi.

Fredsednik France Bučar: To sta dve možnosti. Ali pa da smatramo, da je ta predlog rezultat usklajevalnega postopka. (Pukl: To je najboljšo, drugače bomo imeli komplikacije) Pri čemer lahko nastopi ugovor, govorim teoretično, da to ne gre samo za golo usklajevanje, ampak da gre za razširitev samega predloga. Prosim.

.....: Jaz podpiram intervencijo gospoda Ribičiča, da bi nadaljevali postopek, tako kot je zastal. Ni nihče zavrnil, ampak je zastal v določeni fazi usklajevanja v dveh zborih. In v bistvu ne gre samo za zastavo ampak za simbole države. Tako da to ne bi šlo za formalno neko bistveno razširitev, ampak samo za kompletiranje simbolov. Zdravljica je nesporna, tako smo do sedaj ugotavljali in nam ostanega še ta dva simbola.

Fredsednik France Bučar: Ne, poslušajte. Nismo govorili o simbolih na splošno, mi smo govorili čisto o konkretnem predlogu in o tem se moramo meniti. Da so stvari jasne.

Ciril Kolešnik: Jaz osebno sem prepričan, da je ta pot, ki ste jo predlagali, da bi v usklajevanju prišlo do dopolnitve osnovnega predloga in da ta del dokončamo. Zakaj bi to pot predlagal? Ker potem bomo lahko danes prišli do teh dveh simbolov, zastave in grba. To je pa pomembno iz pragmatičnih razlogov, ker na koncu koncev mi potrebujemo čimprej to zastavo in grb. Mislim, da je to osnovni cilj in motiv.

Fredsednik France Bučar: Tu ne gre za pragmatičnost, tu

gre za pravno korektnost. Samo to je kriterij. Ali lahko zagovarjamo pravno korektnost na ta način, da ugotovimo, da je bil prvotni predlog sprejet v enem zboru v dveh pa odklonjen. Na podlagi ustavnih določil se v takem primeru izvoli skupna usklajevalna komisija s strani vseh zborov, ta komisija je o stvari razpravljala in je prinesla tak predlog po ponovnem posvetovanju z ustavno komisijo.

Lahko sprejmemo tak predlog. Prosim, da se o tem izjasnimo vsi. Smo vsi za tak predlog? Je kdo proti? Nihče. Dobro, potem bi šli s takim predlogom. Torej potem morajo sedaj vsi zbori. Hvala lepa. Sedaj gremo k vsebinskemu vprašanju.

Zadnjič je ta ustavna komisija že sprejela sklep o grbu in sicer v tem smislu, da je grb

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Zadovoljuje vsebinsko in da je politično spremeljiv in ga komisija kot takega tudi sprejema. Da pa so potrebneje določene manjše korekture iz oblikovalskih in heraldičnih razlogov. Bom počakal, da bodo razpravljali. Torej, ta postopek oziroma ta korekcija je bila izvedena. Ali lahko sekretar komisije pove, kako je bila stvar izvedena.

.....: Ja, mogoče bi samo na kratko. Korekcija je bila v bistvu dvakrat opravljena. Avtor je prvič, to me bo gospod Žagar popravil, ki je tudi vodja te podskupine, če se bom kaj zmotil, je prvič spremenil obliko črta, je nekako, vsaj tako se je on izrazil, bolj uravnotežil, s tem je že nekako naredil napredek. Potem pa je še v drugi korekturi, ki jo je zdaj nazadnje naredil, upošteval mnenja oblikovalcev in heraldikov, kot je rekel, namreč, heraldično mnenje upošteval s tem, da je dodal rdečo barvo tako, da zdaj vidite ob robu, še posebej spodaj je odsevana slovenska zastava, bela, modra, rdeča barva in hkrati s to dodatno obrobo je razširil grb. To pa je bila tudi ena izmed pripomb oblikovalcev, da je grb preozek. Zdaj je tudi razširjen. To so te glavne korekture in je zdaj grb bistveno bolj vsklajen oziroma je vsklajen, kot bi me gospod Žagar popravil, s temi temeljnimi zahtevami oblikovalcev in heraldikov.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Hvala lepa. Torej, jaz mislim, vsaj kar se mene tiče, jaz glede oblike in tega ne morem nobene sodbe dat, ker nisem kompletent. Jaz lahko dajem samo v političnem toku, je zadnjič že ta komisija sprejela. Ali lahko, ali je to, s strani žirije oziroma komisije to spremeljivo, sedanja korektura?

.....: Dovolite, da najprej rečem, da na žalost to ni.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Dobro, potem pa lahko razpravo zaključujem in sejo prekinjam. Ja, poslušajte, to se pravi norčevati se iz te komisije.

.....: Ali lahko jaz do konca?

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Zdaj če, ne, ne oprostite, če smo se zmenili, da se stvar pove in korigira in če ugotovimo, da korektura uspela rečemo ja, če ugotovimo, da korektura ni uspela, rečemo ne. In vi pravite ne, in nimo več kaj razpravljati.

.....: Jaz se hotel do konca povedat, nisem niti začel, ali lahko dokončan.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Ja, no lahko dokončate, samo v bistu. Stvar je ....., če rečete ne, potem ne.

.....: No, tako je. Poglejte, pomislili so bili glede heraldične in glede likovne spremeljivosti grba, pa tudi delno glede politične spemeljivosti oz. glede vsebine. Če smo mi politično .....

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Poslušate, glede vsebine smo se zadnjič, ta komisija, je že sprejela sklep, popolnoma jasen.

.....: Ali lahko povem do konca?

Predsednik DR. FRANCE BUCAR: In, prosim, in nima žirija več kaj razpravljat, ker komisija, ustavna, ki je pristojna za to stvar je svoj sklep o tem že sprejela. Jaz vas prosim, če poveste stališče žirije glede oblike in ..... in tako naprej. Prosim?

.....: Mene zdaj zanima, o čigavem mnenju govori gospod Žagar? Namreč zadnjič je slical tole podskupino za simbole. Trije smo prišli brez sklicatelja in zdaj ko pravi ne, me zanima ali je morda njegovo osebno mnenje, na vsak način je to ne formalno mnenje. Hvala.

GOSPOD ŽAGAR: No, seveda, jaz sploh ne govorim v imenu skupine, jaz govorim v svojem imenu. Vendar kljub temu, delno v imenu skupine, ker z nekaterimi člani smo pa le imeli kontakte. Jaz bi prosim, če dovolite,

Predsednik DR. FRANCE BUCAR: Prosim, ja, kar izvolite.

GOSPOD ŽAGAR: da, le poskušam povedat, kaj se želel. Poglejte, bom potem v tem bolj jasn. Za mene, kot člana ustavne komisije ta grb ni spremeljiv, moram pa reči, da tudi za oblikovalce ni spremeljiv in ni spremeljiv tudi za heraljike. Če lahko zdaj povem svoje mnenje naprej povem? Poglejte, gre za neko mešanico simbolov in znakov, gre za neko zadevo, ki so jo, ki je bila že ocenjena že kot nespremeljiva in so jo potem zaradi sila razmer so jo nekateri pač označili za primerno. To, da bi, če bi bil samo grb vprašanje, in da bi za grbom in da bi želeli rešiti 26., potem bi morda bilo to še spremeljivo. Če pa bi, ker pa je intencija, da se ta delno ali slabo spremeljiv grb, lahko rečem 100 % oblikovalsko ni spremeljiv, če se pa hoče ta slabo spremeljiv grb vtaknit v lepō zastavo, je pa zame to nedopustno, in moram to jasno in glasno povedat. Poglejte, gre za to, da je bila zelo ..

zelo dobro prodana neuporabna zvezda in zelo drago plačana ta ista neuporabna zvezda, to moram reči kot član ustavne komisije. Rad bi še obvestil nekaj. Včeraj so oblikovalci zaključili njihov natečaj in tudi ta natečaj ni dal nekih rezultatov, to je treba reči, sami so ugotovili. Vendar kljub temu, iskanje identite pri nas je malo bolj dolgotrajen proces kot bi si ga nekateri želeli. Enostavno se ne da to v pol leta rešiti. Očitno nimamo nekaj kar nas bi povezovalo in kar bi vsi sprejeli. Predlagani grb je absolutno sporen, po mojem mnenju kot člana ustavne komisije. Kar pa se same zastave tiče pa bi zelo rad samo to, da zaradi problema zamenljivosti bi bilo potrebno razmisliti, da bi ali zamenljivost s srbsko, slovaško in rusko itn., da bi nekoliko spremenili barve oz. vrstni red barv, ali pa razmerje med posameznimi polji.

Predsednik DR. FRANCE BUCAR: Poslušajte g. Žagar. Meni je zelo žal, da vas moram prekinjati, kar je silno neprijetno, ampak vendarle vi odpirate razpravo o stvareh, o katerih je ta komisija že sprejela svoje stališče in ne čuti nobene potrebe, da bi ga ta komisija morala spreminjati, vi ste bil naprošen, da posredujete mnenje žirije, kolikor obstaja tako mnenje in če lahko odgovorite, da je ta korekcija tega grba sedaj sprejemljiva ali ne s tega dvojnega vidika.

ZVONE ŽAGAR: Žirija je svoje že povedala, dopolnjen grb nismo obravnavali, vendar delno sta ga obravnavala dva člana žirije heraldik in oblikovalec, Božo Otorepec in Niko Kralj in sta izjavila, da ni sprejemljiv. To je vse.

Predsednik DR. FRANCE BUCAR: G. Cerar bi želel v zvezi s tem nekaj pripomb.

MIRO CERAR: Veste zakaj, samo zato bi rad rekel, ker me g. Marko Pogačnik, ki je v bistvu avtor grba prosil, da to povem. On je v bistvu bil na tem sestanku, kjer je te pripombe

slišal, oblikovalske in likovne in on pravi, sedaj jaz se na to ne spoznam, ampak povzemam njegovo mnenje, da jih je upošteval v maksimalni meri, tako kot sem že prej navedel in tudi to je rekel, moram to nekako prenesti, da se tudi on na to spozna, moramo vedeti, da je on akademski slikar, letošnji Prešernov nagrajenec, tudi mednarodno uveljavljen, tako da ni nek laik in da ima tudi njegovo mnenje neko težo. Se pa jaz osebnona to ne razumem, samo prenašam mnenje.

Fredsednik DR. FRANCE BUČAR: Torej g. Žagar, vaše mnenje je, če ga smem povzeti, po vašem mnenju ta grb ni ustrezen, ni goden za razpravo in ali predlagate, da se razprava in zbiranje mnenj o tem grbu in zastavi nadaljuje. Grb za mene, ni sprejemljiv.

Vprašam vas, ali postopek za sprejemanje odložimo?

ZVONE ŽAGAR: Moj predlog je sledeč, da ne obravnavamo danes grb ampak samo zastavo, ker je zastava lepa, grb in zastava v tej obliki bo pa polomija in nima smisla.

Fredsednik DR. FRANCE BUČAR: Vaš predlog je nekonsistenten, ne moremo o zastavi razpravljati, če smo vezali sprejem zastave na grb. To je bilo tudi že sprejeto stališče te komisije ustavne.

ZVONE ŽAGAR: Že sprejeto stališče ustavne komisije je bil tudi 100. amandma brez grba.

Fredsednik DR. FRANCE BUČAR: In tisti amandma ni bil sprejet, zato ponavljamo postopek. Prosim, Peršak.

TONE PERŠAK: Jaz bi samo to povedal, eden izmed očitkov heraldične stroke je bil ta, da niso upošteevane vse nacionalne barve, vsaj ta od dveh očitkov, vsaj ta je sedaj saniran glede na to kako je rešeno vprašanje tega roba, tako da ostaja samo še tisti pomislek v zvezi s celjskimi zvezdami, ki je vsebinske

narave. Ali je oportuno na slovenski grb, nacionalni grb, dati simbol neke pokrajine oz. neke historične dinastije in o tem smo se zadnjič pogovarjali, da mi kar se vsebine tega vprašanja tiče nimamo pomislekov. Sedaj drugo je še diskusija o sami sumernosti o teh likovnih zadevah, ampak s tega vidika mislim, da je problem vsaj 50 % saniran.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Dobro, potem dajem na glasovanje predlog, da razpravo o grbu in zastavi prekinemo in nadaljujemo postopek iskanja za nove simbole. To je v bistvu Žagarjev predlog.

ZVONE ŽAGAR: Jaz sem predlagal, da ločeno obravnavamo zastavo in grb.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Dobro, dajem ta predlog v odločitev, da ločeno razpravljamo o grbu in o zastavi. Torej, kdo podpira ta predlog? (2 podpirata.) Predlog ni dobil potrebne večine.

Drugo vprašanje, ki ga postavljam v odločitev je ali sprejemamo osnutek grba tako kot je sedaj predlagan. Kdo je za to? (16 jih je za.) Predlog je z večino glasov sprejet.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Torej, če smo se potem o tem sporazumeli, je s tem dnevni red te seje izčrpan, kar se tiče vsebine. Zdaj moramo pa še pregledati, če je tekst tega, kar smo se vsebinsko sporazumeli tudi dejansko odraz tega. Prosim.

CIRIL RIBIČIČ: V teh tolmačenjih je bilo večkrat rečeno, da te valovite črte pod Triglavom ne pomenijo samo morja, ampak tudi slovenske reke. Jaz sem pač za takšno tolmačenje in se mi zdi, da je to tolmačenje smiselno, v tej izvedbi pa je zapisano drugače, valoviti črti, ki ponazarjata morje. (govorijo v ozadju)

Druga pripomba pa je, da bi namesto šestokrake te besede rekli peterokrake zvezde.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: To je pa vsebinska razlika, morja in reke. (potem bi bila to evropska zvezda) Ciril, ali vstrajaš na tem? (se ne sliši, govorijo v ozadju) Saj nismo imenovali številke, smo rekli samo morja in reke. Prosim.

CIRIL RIBIČIČ: Jaz bi tako konkretiziral, da so pod njimi valovite črte, ki ponazarjajo morje in reke, ker imamo dve modre, ampak s tem nastane tudi tretja, dve beli, nastane tretja modra itn. tako, da ne bi rekli dve, ampak bi rekli, da so valovite črte, ki ponazarjajo morje.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Je zdaj še kakšna formalna pripomba oz. predlog za spremembo besedila. Prosim, Zagar.

Gospod ZAGAR: Če ostajamo na stališčih iz prejšnje seje, da predlagamo dve zastavi, to verjetno še velja, nacionalna in državna in jaz bi potem prosil, če se to definira, kaj je to nacionalna in kaj je to državna. Ali je nacionalna civilna. Namreč v mednarodnih razmerjih se poznajo samo civilne državne in vojaške, nobene druge. Sprašujem, kaj je to, nacionalna zastava?

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Saj je napisano, državna zastava je slovenska narodna zastava z grbom Republike Slovenije. Grb Republike Slovenije stoji v levem zgornjem kotu zastave, tako da sega z eno polovico v belo polje, z drugo polovico pa v modro polje. Uporabo državne zastave uredi zakon.

Gospod ZAGAR: Dobro, jaz nisem vprašal za državno zastavo, vprašal sem, kaj je to nacionalna zastava, ker mednarodno pravo ne pozna pojma nacionalna zastava, ampak samo pojem civilna zastava. A je to isto, ali je to nekaj drugega? (govori nekdo v ozadju, se ne sliši)

TONE FERŠAK: (v začetku se ni vključil) katerih to piše, natančno navajajo nazive posameznih oblik zastav, ena je nacionalna, ena je državna, ena je vojna, ena je trgovska itn.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Jaz bi samo mimogrede opozoril, ... tudi tale sestavek, ki ga je vložil Tone Feršak, ki te stvari v precejšnji meri pojasnjuje.

Gre za to, če je civilna zastava, pomeni, da jo lahko uporabljajo vse fizične osebe in vse pravne osebe. To je civilna. Državno uporabljajo samo državni organi. Zdaj kdo lahko uporablja to nacionalno zastavo ali državno.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ustava se v to vprašanje ne spušča. Ustava ureja samo zadeve, ki zadevajo državo in o državni zastavi .... tukaj govora, vse ostalo je pa stvar ali lepopisja ali pa karkoli hočete, ali pa nacionalne poetike. To je stvar zase. Mi lahko v ustavi sankcioniramo samo zadeve, ki gredo državi. Gospod Zabukovec, prosim.

Gospod ZABUKOVEC: Je zdaj besedilo že v razpravi, amandmaja 100? S tem vprašanjem se to načinja, ali še ni?

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Mi smo se sporazumeli, ne vem, ali smo se razumeli vsi, da ta postopek izvedemo kot usklajevalni postopek (ne, tukaj zdaj, če je že v razpravi, ta trenutek, če že razpravljamo o 100 amandmaju?) Saj skozi razpravljamo o tem.

Gospod ZABUKOVEC: Potem bi jaz razpravljajal o tretjem odstavku. Predlagam, da nimamo dveh zastav. Mislim, da bo ponovna delitev ljudi med sabo itn. Sem za ta formalni pristop, torej da imamo državno zastavo, drugače pa naj ima vsak tistih svojih zastav kolikor hoče. V nasprotnem primeru bo jaz predlagal za Notranjsko, da imamo tudi mi svojo zastavo. (Saj lahko predlagate). Tudi v ustavo?

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Seveda lahko, Ljubljana ima tudi svojo zastavo, Kranj tudi. Prosim, Peršak.

TOINE PERŠAK: Moram povedati, da slovenski narod ima svojo zastavo že 143 let. Sprejeta je bila na velikem shodu v Ljubljani leta 1848 in to je slovenska narodna zastava, zastava, ki jo lahko uporabljajo vsi pripadniki slovenskega naroda, ki se deklarirajo kot Slovenci. Drugo je pa zastava države kot uraden znak te države, ki pa seveda ni samo država, moram povedati to, ne bo samo država izključno Slovencev, niti ne bodo v njej vsi Slovenci, niti ne bodo vsi prebivalci te države Slovenci.

Pa še nekaj. Sprašujem, ali ne bi bilo prav, da bi v drugem odstavku bilo napisano, kje so ta pravila določena. Jaz bi tudi tam omenil zakon, da so ta pravila določena za to.

ZABUKOVEC: Saj jaz ne osporavam pravice do nacionalne zastave, vendar govorim, da je to ustava državnotvorni akt, in notri naj bodo državni elementi. Hvala.

TONE PERŠAK: Nacionalno zastava ob.... zato ker jo rabimo kot osnovno za državno zastavo, na katero damo aplikacijo, ki potem to zastavo s to aplikacijo spremeni v znamenje države.

.....: če bi bilo to tako, potem države, ki nimajo nacionalnih zastav, ne bi mogle imeti državnih zastav.

DARJA LAVTIZAR-BEBLER: Ko smo prej govorili o tem, da ustava določa samo državno zastavo, se mi zdi, da je treba tretji in četrti odstavek združiti, ker v tretjem odstavku s to ustavo določamo kakšna je nacionalna zastava, se pravi, da tukaj pišemo nasprotno s tistim, kar smo prej govorili, da ustava naj tega ne ureja. Ampak dajmo to nekako združiti v četrti odstavek, kjer se bo vedelo implicitno kaj je nacionalna zastava, ampak temeljna poved pa obsega, kaj je to državna zastava.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Čakajte, konkretno vaš predlog je, da eventualno, da govorimo o državni zastavi, zato pride to naprej. Potem je kvečjemu ta drugi pravzaprav bolj pojasnjevalni na kaj pravzaprav mi naslonimo, ja tako, potem bi morali saj vrstni red, ja.

.....: No, pogledjte, gre za to, da vsaka država ima tri vrste zastav, civilno, državne in vojaško. Lahko je ena zastava za vsa ta tri področja, to je drugo. Tudi Jugoslavija ima več zastav. Ima na vojaškem področju drugačne zastave, recimo na morskem in tako dalje. Mi zdaj uvajamo neke nove pojme zato nacionalnih zastav narodnih zastav ni. Država ima kot če enkrat rečem, civilne državne in vojaške zastave in koner.

To je ustavna materia in nič drugega. Zdaj če ta narodna mišljena kot civilna, jaz sprejemam če pa je ta narodna mišljena kot nekaj ekstra, potem pa ne vem, kaj, kako v čem je potem vic. Hvala lepa.

CIRIL RIBIČIČ: Jaz bi v skladu s to diskusijo imam eno konkretizacijo ker se mi zdi, da res že zadnjič sem govoril preveč ločujeta ena od druge in zdi se mi, da je en argument, ki je pomemben to, da je ta narodna zastava tako kot je tukaj se tolmači, nekaj kar je izven ustavno in nadustavno nekaj kar obstoji in kar ustava naj ne bi urejala. Lahko seveda omenja, ampak naj tega ne ureja, zato bi bil jaz za takšno formulacijo, zastava Republike Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava z grbom Republike Slovenije. Vsaka barva zavzema po širini tretjino prostora zastave, grb Republike Slovenije stoji v levem zgornjem kotu zastave, tako da sega za eno polovico bele polje, drugo polovico pa v modro polje. S tem bi registriralo obstoj slovenske narodne zastave. Govorili bi pa o zastavi Republike Slovenije, te stvari o kateri govori gospod Žagar, bi se izognili s tem, da ne bi uporabili pojem državna zastava, ampak zastava Republike Slovenije, se pravi zastava te države.

MOJMIR DOVIRK: Ja, hvala. Najprej bi zastavil eno vprašanje. Ali je vprašanje ali je grb na zastavi vsebinsko ali je formalno, skratka smo to zadevo smo odpravili? Smo, jaz sem se tukaj posvetoval in je bilo rečeno, da ni bilo tako sigurno, če pa je to že odpravljeno potem nimam diskusije.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: Ja, gospod Bizjak.

IVAN BIZJAK: Torej jaz bi predlagal naslednje: mi smo določili kakšen naj bi bil naslednji postopek, skratka usklajevalna komisija vseh treh zborov, naj bi določila v sprejem predlog in ga predlagala zborom. Mislím, da je ustavna komisija se zedinila, da bo tej skupini predlagala svojo rešitev, mislim, da podrobnosti v zvezi s samim besedilom, pa je prav, da naredi tisti, ki je za to, v tem primeru poslovniško poklican, to pa je usklajevalna komisija in zato mislim, da naprej peljati tole razpravo, zdajle niti ne bi bilo zelo vmesno, in da bi bilo morda najbolj prav, da ta osnutek predlaga ustavna komisija usklajevalni komisiji, ki naj potem oblikuje dokončen tekst usklajen predlog tega amandmaja.

Torej to ni izogibanje razpravi, mislim, da ne glede na to, kaj se mi tukaj dogovorimo usklajevalna komisija lahko potem predlagala drugačen tekst, do česar ima vso pravico, in zato bi bilo stran metanja časa, če mi preveč dolgo o tem govorimo.

Predsednik DR. FRANCE BUČAR: dobro, usklajevalna komisija ima tudi pravico za celotni predlog, da zavrne. Prosim.

.....: Jaz bi samo nadaljeval s tem, kar je gospod Bizjak zaključil, da bi verjetno bilo koristno za Usklajevalno komisijo, če bi ustavna komisija obrazložila ta predlog. In sicer v tem smislu, kaj razumem kot narodno zastavo, da je to v bistvu predustavna in tudi vključuje civilno in da je državna zastava taka kot jo ustava opredeli in zakon ureja njeno uporabo. Ker člani usklajevalne komisije gotovo niso toliko ukvarjali s to problematiko, kot smo se mi in da je prav, da je to nekje obrazloženo zaradi konkretnega dela. Hvala.

ZAGAR: Poglejte, delitev teh zastav, ki smo jih prej omenili, je narejeno po tem, kdo jih uporablja. Zato je zelo dobro vedeti, kdo bo uporabljal civilno, ki jo jaz imenujem, ali narodno, če bo to uporabljala reprezentanca oz. če se bo uporabljala pri športnih prenosih, mednarodnih in tako dalje, to je čisto nekaj drugega, kot pa če se bo uporabljalo to po želji. Namreč civilna zastava običajno uporablja tudi v mednarodnih stikih, recimi pri športnih prenosih, kar je zelo pomembno. Pri tekmovanjih ima Avstrija civilno zastavo, državno zastavo, uporablja samo državni organi, kakor so seveda tudi vojaško zastavo samo vojaški organi, to je zelo važno vedeti, pred usklajevanjem in predno ta predlog zaključimo. Če je to tako, potem sem jaz za tak predlog, tudi s tem zadržkom, kot sem ga povedal, da je grb zame neuporaben, ampak če je to tako, potem imamo saj nekaj civilno zastavo, ki je neoporečna.

Če pa tega ni, potem sem seveda proti, ker narodno